

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.360/2023/13. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság városen, a 2023. április hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. november hó 29. napján kelt 214.B.103/2023/49. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott kifosztás bűntetteként értékelt cselekményét lopás vétségének [Btk. 370.§ (1) és (2) bekezdés a) pont] minősíti.

Megállapítja, hogy az elsőfokú eljárásban további 34.290 (harmincnégyezer-kettőszázkilencven) forint büntügyi költség merült fel, melyet a vádlott köteles viselni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés bűntettének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés], és kifosztás bűntettében [Btk. 366. § (1) bekezdés b) pontja], ezért halmazati büntetésül 8 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[2] Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható.

[3] A szabadságvesztés tartamába a vádlott által a 2020. december 5. napjától előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte.

[4] sértett1 magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[5] Az ítélet ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést enyhítés érdekében.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.292/2023/13. számú átiratában a vádlott és védő fellebbezését nem tartotta alaposnak.

[7] A fellebbezés elbírálására a Be.598.§ (2) bekezdés alapján tanácsülés kitűzését tartotta indokoltnak.

[8] Utalt arra, hogy a felülbírálat a kizárólag enyhítésre irányuló fellebbezés miatt korlátozott terjedelmű. Bejelentette, hogy nyilvános ülés tartása esetén azon nem kíván részt venni.

[9] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást.

[10] Utalt arra, hogy korlátozott felülbírálat esetén a megállapított tényállás megalapozottsága nem vizsgálható. A történeti tényállást az ítélet szóbeli indokolása szerint a törvényszék a sértett és a társasház lakóinak tanúvallomásaira, szakértői megállapításokra és az okirati bizonyítékok tartalmára alapította.

[11] Az elsőfokú ítélet a Be. 562. § (2) bekezdésének lehetőségével élve a bizonyítékok értékelését nem tartalmazza.

[12] A megállapított történeti tényállásból a vádlott bűnösségére levont következtetést okszerűnek véleményezte, a cselekmény jogi minősítését részben tartotta törvényesnek.

[13] Helytállónak tartotta az emberölés büntette kísérletének a minősítését, azonban a tényállás alapján álláspontja szerint nem kifosztás büntette, hanem kisebb értékre elkövetett lopás vétsége állapítható meg a vádlott terhére, mert a sértett értékeit akkor vette magához, amikor a sértett már kimenekült a lakásból, ezért a kifosztásnak az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak hatása alatt álló személytől elvétel fordulata nem

állapítható meg, hanem a jogtalan eltulajdonítási szándékkal elvétel, ami lopást valósít meg. A minősítés az értékhatártól függően (Btk. 462. § (2) bekezdés b) pont és a Btk. 459. § 33. pont (6) bekezdés a) pont) kisebb értékre elkövetett lopás vétsége.

[14] Az ügyészi átirat szerint a törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen vette számba, azok tényleges súlyuk szerinti értékeléséhez és a vád tárgyává tett élet elleni bűncselekmény kiemelkedő társadalomra veszélyességéhez képest a halmazati büntetés középértékénél jóval enyhébb tartamú szabadságvesztés és ahhoz igazodó közügyektől eltiltás megfelel a büntetési céloknak még a részbeni enyhébb minősítésre figyelemmel is. A további enyhítés ellenkezne a prevenciók célokkal, különös tekintettel arra, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradása a sértett folyamatos meneküléssel védekező magatartásának volt köszönhető, ennek ellenére azonban olyan maradandó testi és lelki sérüléseket szenvedett, amelyek az életét végig fogják kísérni.

[15] Az ügyészi álláspont szerint az ítélet járulékos rendelkezései körében az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a sértett mint magánfél polgári jogi igényének érvényesítését teljes egészében egyéb törvényes útra utasította, mert a Be. 571. § (2) bekezdése alapján a megállapított kár mértékéig az előterjesztett polgári jogi igényt el kell bírálni. A törvényszék csak a kárként megállapított 77.000 Ft összeghatár feletti részt utasíthatta volna a törvény egyéb útjára.

[16] Indítványozta, hogy az ítéltábla az ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg akként, hogy a vádlottnak a kifosztás büntettként (Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont) minősített cselekményét lopás vétségeként (Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a.) pont) minősítse, továbbá sértett1 magánfél polgári jogi igényét 77.000 Ft erejéig bírálja el, állapítsa meg, hogy a fennmaradó részében érvényes az egyéb törvényes útra utasítás, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[17] A vádlott védője írásbeli fellebbezés indokolásában az enyhítésért bejelentett fellebbezését fenntartotta.

[18] Utalt arra, hogy a törvényszék a büntetés kiszabása során eltúlzott szankciót alkalmazott, nem volt figyelemmel a Kúria 56/2007. BK véleményében foglalt enyhítő körülményekre.

[19] A Btk. 80. §-ának (1) bekezdése szerint a büntetést a törvényben meghatározott keretek között céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalmi veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. A törvény idézett rendelkezése a bíróságok számára azt a kötelezettséget jelenti, hogy a büntetéskiszabás során figyelembe vehető valamennyi alanyi és tárgyi tényt felderítsék, és a jogkövetkezmények alkalmazásakor értékeljék.

[20] A büntetéskiszabási tényezőket nem lehet egyszer s mindenkorra meghatározni. A büntetést befolyásoló tény nyomatéka annál nagyobb, minél nagyobb mértékben áll fenn az

indok, amely miatt az adott körülménynek enyhítő vagy súlyosító hatása van. A törvényszék ugyan felsorolta az enyhítő körülményeket, de azokat nem nyomatékuknak megfelelően értékelte a büntetés mértékének meghatározásakor.

[21] A bizonyítékok között szereplő igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemények alapján kijelenthető, hogy a terhelt súlyos fokban korlátozott abban, hogy tette következményeit felismerje, és ennek megfelelően cselekedjék. Ezen állapot ugyan nem büntethetőséget kizáró ok, de a büntetés korlátlan enyhítésének lett volna helye. Az elsőfokú bíróság a törvény által lehetővé tett korlátlan enyhítési lehetőséget teljességgel figyelmen kívül hagyta, ennek következményeként szabott ki eltúlzottan hosszú 8 éves szabadságvesztést.

[22] A vádlott az eljárás során mindvégig együttműködő magatartást tanúsított, bűnösségre kiterjedő vallomást tett, bűnös magatartását több alkalommal megbánta.

[23] Indítványozta a vádlott szabadságvesztés büntetésének lényeges enyhítését.

[24] Az ítéltábla az ügyet a Be.598.§ (2) bekezdése alapján érdemi tanácsülésre tűzte, a vádlott és védője nyilvános ülés kitűzését kérte.

[25] A kitűzött nyilvános ülésen a védő perbeszédében ismételten utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket nem súlyuknak megfelelően értékelte, kirívóan súlyos büntetést szabott ki.

[26] Nem értékelte kellő súllyal, hogy a vádlott a cselekményei következményeinek felismerésében súlyos fokban korlátozva volt, amely kóros elmeállapot mellett a Btk. 17.§ (1) bekezdése alapján akár korlátlan enyhítés is alkalmazható.

[27] Utalt arra, hogy befejezett emberölés büntette esetén alkalmaznak a bíróságok ilyen súlyú büntetést, a kísérleti szak sem került megfelelően értékelésre.

[28] Indítványozta a vádlott szabadságvesztés büntetésének lényeges enyhítését, valamint az igen magas összegű bűnügyi költség egy részének viselése alól a vádlott mentesítését, mert a vádlottnak nincs vagyona és jövedelme.

[29] A vádlott felszólalásában elmondta, hogy ilyen bűncselekményt nem tudna elkövetni, az agya sem működik megfelelően.

[30] A vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt nyilatkozni.

[31] A vádlott és védő enyhítésért bejelentett fellebbezése nem vezetett eredményre.

[32] A bejelentett fellebbezések a Be.583.§ (3) bekezdés a) pont alapján kizárólag a büntetés kiszabását érintették, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be.590.§ (3) és (5) bekezdése alapján korlátozottan, csak a fellebbezéssel sérelmezett részében bírálta felül, illetve a Be.590.§ (5) bekezdés alapján felülbírálta az elsőfokú bírósági eljárást, ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a Be.607.§ (1), valamint 608.§ (1) bekezdése és a 609.§ (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni. A bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést is megvizsgálta, azaz, hogy a terheltet fel kell-e menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell-e szüntetni. Vizsgálta továbbá a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést. A (7) bekezdés szerint hivatalból dönthetett az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[33] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta, az ítélet hatályon kívül helyezésének a fent írt törvényhelyekre alapítottan nem volt helye.

[34] A Be.591.§ (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be.583.§ (3) bekezdése alapján jelentette be a vádlott és védője.

[35] Az ítéltábla megállapította, hogy a vádlott felmentésének, az eljárás megszüntetésének nem lett volna helye.

[36] A cselekmény minősítése részben helytálló, részben megfelel az anyagi jogszabályoknak. Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy a vádlott kifosztás büntetteként értékelt cselekménye a tényállásban rögzített tények alapján a Btk. 370.§ (1) bekezdésébe ütköző a (2) bekezdése a) pont szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétségeként értékelendő a Btk. 459.§ (6) bekezdés a) pontjára figyelemmel. Helyes az ügyészi érvelés atekintetben, hogy a kifosztás azon Btk. 366.§ (1) bekezdés b) pontjában írt tényállási eleme hiányzik, hogy a vádlott az idegen dolgot az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak hatása alatt álló sértettől vette el. A tényállás alapján az állapítható meg, hogy a sértett már kimenekült a lakásból, segítséget kért a biztonsági őröktől, akik mentőt és rendőrt hívtak, ezt követően a vádlott visszament a lakásba, felvette a cipőjét, majd a sértett pénztárcájából kivett 62.000 forintot, valamint magához vette a sértett Nokia típusú 15.000 forint értékű telefonját, és távozott a helyszínről.

[37] A törvényszék a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket többnyire helyesen tárta fel.

[38] További súlyosító körülmény az ölési cselekmény során a vádlott kitartó szándéka, valamint, hogy a sértettnél a maradandó fogyatékoság elszenvedésén túl a cselekménnyel összefüggésben szorongásos- depresszív állapot alakult ki, tartós pszichiátriai és pszichológusi kezelésre szorul.

[39] Utalni szükséges arra is, hogy a kísérlet nyomatéka kisebb, figyelemmel arra, hogy a vádlott a maga részéről mindent megtett a cselekmény befejezése érdekében.

[40] Kétségtelen, hogy a vagyon elleni cselekmény kisebb tárgyi súlya és büntetési tétele miatt a középérték is csökkent, az a Btk. 80.§ (2) bekezdése alapján 11 év, ennek ellenére az ítéltábla úgy ítélte meg, - egyetértve az ügyészség álláspontjával - hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítésére nincs lehetőség.

[41] Kétségtelen nagy nyomatékot képviselő enyhítő körülmény, hogy a vádlott a cselekményt beismerte, megbánta, valamint súlyos fokban korlátozva volt abban, hogy tettének következményeit felismerje és e felismerésnek megfelelően cselekedjék, amelyre figyelemmel büntetése a Btk. 17.§ (2) bekezdése szerint akár korlátlanul is enyhíthető lenne.

[42] A vádlott tudatában volt elmeállapotára kiható betegségének, a gyógyszereinek szedését azonban tudatosan abbahagyta.

[43] Valamelyest enyhít az élet elleni cselekmény kísérleti szakasza is, annak nyomatéka azonban a fentebb kifejtettek szerint kisebb, hiszen a sértett eredményes védekezése, életösztöne, sikeres menekülése miatt maradt el a cselekmény befejezése.

[44] Ugyanakkor nem lehet elvonatkoztatni az élet elleni cselekmény tárgyi súlyától, attól a tényről, hogy a vádlott az élet elleni cselekmény elkövetése után, amikor a sértett már elmenekült, visszament annak lakásába, ahonnan még értékeket is elvett, amely gátlástalanságára utal. Ezen túl a sértett elszenvedett maradandó fogyatékoságát és súlyos pszichés károsodását sem indokolt figyelmen kívül hagyni a büntetés mértékének meghatározásánál, hiszen a cselekmény utáni élete már súlyos fokban nehezített.

[45] A büntetés korlátlan enyhítése pusztán lehetőség a bíróság számára, nem kötelező.

[46] A büntetést az elkövetett cselekmény konkrét tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség és a feltárt bűnösségi körülmények alapján úgy kell kiszabni, hogy az alkalmas legyen a büntetési célok, az egyéni és az általános megelőzés követelményének érvényre juttatására. A fentiek szerint kiegészített bűnösségi körülményekre is figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés és a mellette alkalmazott közügyektől eltiltás szükségesek a büntetési célok eléréséhez.

[47] Az ítéltábla sem a szabadságvesztés büntetés, sem a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának csökkentésére nem látott lehetőséget.

[48] Az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek. Helyes a terhelt kizárása a feltételes szabadság kedvezményéből, az előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztés büntetésbe történő beszámítása.

[49] Kétségtelen, hogy a Be. 571.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben a bíróság ítéletében megállapítja a bűncselekménnyel okozott kár összegét, ezen összeg mértékéig az előterjesztett polgári jogi igényt érdemben el kell bírálni, tekintetben az ügyészi érvelés helytálló.

[50] Ugyanakkor a sértett zárt adatkezelésére tekintettel helyes az egyéb törvényes útra utasítás a Be. 560.§ o) pontja alapján, mert a polgári jogi igény érdeméről azért nem lehetett a 77.000 forint megállapított kár ellenére sem rendelkezni, mert a bíróság a sértett személyes adatainak zárt kezelését rendelte el, és a polgári jogi igény nem tartalmazza a Be. 556.§ (2) bekezdés e) pontban írtakat, azaz a polgári jogi igény elbírálása esetére a teljesítés módját és helyét. A Be. 560.§ n) pontjára utalást az indokolásból az ítéltábla mellőzi, mert a polgárjogi igény az ott írt követelményeknek megfelelt.

[51] A védő perbeszédében indítványozta az indokolatlanul magas bűnügyi költség egy részének az államra terhelését is.

[52] A Be. 574.§ (5) bekezdése szerint a bíróság a bűncselekmény tárgyi súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség egy részének megfizetése alól a vádlottat mentesítheti.

[53] Az ítéltábla megállapította, hogy az élet elleni bűncselekmény tárgyi súlya igen nagy, súlyához képest aránytalanul magas bűnügyi költség nem merült fel, ezért e törvényhely alkalmazása nem lehetséges.

[54] Észlelte az ítéltábla, hogy az angol nyelvet használó tanú részére kirendelt tolmács díját megállapító végzés az elsőfokú ítélet meghozatalát követően vált véglegessé, annak viseléséről a törvényszék nem döntött. Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban további díj merült fel a rendelkező részben írt összegben, a Be. 574.§ (1) bekezdés alapján azt a vádlott köteles viselni.

[55] A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt az ítéltábla a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése szerint.

[56] A fent írtakra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét nyilvános ülés keretében eljárva a Be.606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva a Be.605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

város, 2024. április hó 2. napján

dr. Magócsi István

dr. Fatalin Judit

dr. Kósa Zsuzsanna

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 214.B.103/2023/49. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.360/2023/13. számú ítéletével eszközölt változtatással 2024. április hó 2. napján jogerőre emelkedett.

város, 2024. április hó 2. napján

dr. Magócsi István

a tanács elnöke